

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2562/22-A

Název	Fakultní mateřská škola se speciální péčí
Sídlo	Arabská 20, 160 00 Praha 6 - Vokovice
E-mail	skolka@email.cz
IČO	65994027
Identifikátor	600038980
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Irena Hanyš Holemá, PhD.
Zřizovatel	Městská část Praha 6
Místo inspekční činnosti	Arabská 20, 160 00 Praha 6 - Vokovice
Termín inspekční činnosti	27. 9. 2022 – 30. 9. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek a průběhu poskytování poradenských služeb ve speciálně pedagogickém centru podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“ nebo „škola“), speciálně pedagogického centra (dále „SPC“ nebo „centrum“) a školní jídelny. Z celkového počtu pěti tříd je jedna určena pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, v ostatních čtyřech jsou další děti se speciálními potřebami (dále „SVP“) individuálně integrovány. Všechny třídy jsou věkově smíšené. V termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 109 dětí, nejvyšší povolený počet ve škole (115) nebyl z důvodu začleňování dětí s příznými podpůrnými opatřeními zcela využit.

Školní vzdělávací program (dále „ŠVP PV“) se maximálně přibližuje dítěti a jeho potřebám, usiluje o humanistický a demokratický způsob výchovy, který je založen na partnerském vztahu učitele, dítěte a rodiny. Jeho hlavním cílem je rozvoj sociálních vztahů spolu s rozvojem aktivity a tvořivosti dítěte.

SPC zajišťuje komplexní péči a poradenské služby dětem a žákům se SVP, jejich rodinám a poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům ve školách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci již řadu let a bohaté manažerské a pedagogické zkušenosti efektivně využívá v řízení školy. Nastavila reálnou koncepci rozvoje MŠ i SPC, jejíž hlavní záměry se daří naplňovat (např. se podařila realizace proměny školní zahrady či efektivní zapojení rodičů do života školy). Při řízení kladě důraz na vzájemné respektování a týmovou spolupráci pedagogických pracovníků i pracovníků centra. Část kompetencí vhodně deleguje na zástupkyni a vedoucí centra. Vytváří přátelské klima a příznivé pracovní podmínky s otevřenou každodenní osobní komunikací se všemi pracovníky. Pedagogická rada je využívána jako poradní orgán, projednává zásadní dokumenty školy, kvalitu vzdělávání, diagnostickou péči, spolupráci s rodiči i provozní otázky. Ředitelka pravidelně kontroluje a hodnotí pedagogickou práci v MŠ, vykonává hospitační činnost a poskytuje učitelkám objektivní zpětnou vazbu k jejich práci. Vede je k sebehodnocení a vzájemným hospitacím jako účinné formě sjednocování pedagogických postupů. Kontrolní činnost ředitelky v SPC je realizována v rámci každodenní spolupráce s jeho zaměstnanci.

Pedagogický sbor tvoří 14 učitelů včetně ředitelky a osm asistentů pedagoga. Většina z nich je plně kvalifikovaných, pouze tři učitelé dlouhodobě nesplňují předpoklad odborné kvalifikace. Během hospitací ale bylo ověřeno, že tato skutečnost nemá vliv na kvalitu jejich vzdělávací práce. Ředitelka významně podporuje další vzdělávání všech pedagogických pracovníků i odborných pracovníků SPC. V uplynulém období dvou školních let se všichni zúčastnili podnětných vzdělávacích akcí. Jejich zaměření úzce navazovalo na program školy. Jednalo se o různé terapeutické postupy, o podporu nejstarších dětí a dětí s odkladem školní docházky apod. Pedagogům se daří implementovat poznatky z dalšího vzdělávání do praxe. Služby pedagogů jsou sestaveny s ohledem na potřeby školy a časté souběžné působení dvojice pedagogů v hlavním vzdělávacím bloku.

Jednou z priorit MŠ je spolupráce se zákonnými zástupci dětí, která funguje na základě partnerství. O průběhu vzdělávání svých dětí jsou informováni na třídních schůzkách, při individuálních konzultacích, při osobním každodenním kontaktu či přes webové stránky školy. Sounáležitost rodičů se školou podporují různé neformální akce, např. společné výlety

rodin a pedagogů. Rodiče založili vlastní klub, který školu aktivně podporuje více formami. Dalším stěžejním partnerem školy je zřizovatel. V rámci zajištění praxí studentům škola spolupracuje s Pedagogickou fakultou UK.

Materiální a finanční podmínky postačují k plynulému chodu školy a umožňují realizaci ŠVP PV. Vícezdrojové financování se pozitivně promítá do materiálního vybavení školy, ředitelce se daří získávat další finanční prostředky z projektů a grantů a doplňkové činnosti. Průběžně vyhodnocuje stav materiálně technického vybavení a zajišťuje jeho obnovu. Veškeré prostory jsou vhodně uspořádány a optimálně vybaveny vzhledem k potřebám dětí. Vzdělávání probíhá v esteticky podnětném prostředí. Rozlehlá školní zahrada svým uspořádáním a vybavením podporuje vzdělávací záměry. Instalované prvky umožňují nejen relaxaci a sportovní aktivity za každého počasí, ale především vytvářejí prostor pro environmentální a polytechnické vzdělávání. V pěstitelské části zahrady se děti aktivně zapojují do pěstování různých plodin, mohou pracovat se dřevem apod. Nechybí prostor pro setkávání se zákonnými zástupci dětí.

Pracoviště SPC je přiměřeně vybavené a disponuje všemi potřebnými diagnostickými nástroji, ale jeho prostorové možnosti jsou limitující s ohledem na rozsah jeho činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Charakteristickým rysem průběhu vzdělávání je především příjemná atmosféra a podnětná vzdělávací nabídka ve třídách. Učitelky i asistentky pedagoga přistupují ke každému dítěti s velkou empatií a zájmem. Kolektivně i individuálně jsou využívána třídní pravidla a rituály. Velkou výhodou je i to, že během dopoledne pracují s dětmi souběžně oba třídní pedagogové, což jim umožňuje nejen individuální přístup, ale i diferenciaci nároků na různé věkové skupiny dětí.

Nabídka pro volnou hru byla pečlivě připravená, rozmanitá a vhodně tematicky provázaná s dalším průběhem vzdělávání. Děti se aktivně zapojovaly do činností, pracovaly vlastním tempem, rozvíjely konstruktivní i didaktické hry a měly dostatek příležitostí ke spontánnímu pohybu i ke vzájemné komunikaci. Nejstarší děti jsou vedeny k náročnějším aktivitám, například na jednoduchém rámu, což podporuje nejen jejich zručnost, ale i trpělivost.

Ranní setkání byla kromě přivítání zaměřena na aktivizaci. Děti dostávaly zajímavé úkoly, například rozlišit počet a charakter různých zvuků či signálů. Většinou reagovaly s velkým zaujetím i porozuměním.

Hlavní řízené činnosti byly rovněž velmi dobře připravené a pro děti zajímavé. Pedagogové využívali efektivní metody i formy práce a vhodnou motivaci, která podporovala soustředění dětí. Statické a dynamické aktivity se v průběhu vzdělávání vhodně střídaly, takže soustředění dětí neklesalo. Cenné bylo kladení otevřených či problémových otázek, které vedlo děti k přemýšlení a vyvozování souvislostí při společném dialogu. Dařilo se využívat aktuálně probírané téma pro pestré a logicky navazující činnosti z různých vzdělávacích oblastí, a tím realizovat integrované učení v souladu se zvoleným programem.

Úroveň pohybových aktivit nebyla ve všech třídách stejná, v některých případech byla struktura i fyzická zátěž dětí dostatečná, jinde bylo zařazeno jen lokomoční cvičení bez průpravných cviků či pohybové hry.

Při stolování jsou ve většině tříd děti dle svých možností vedeny k samostatnosti i k úklidu.

Ve speciální třídě probíhalo vzdělávání rovněž v přátelské a vstřícné atmosféře. Společným znakem byla účelná kooperace učitelek a asistentů pedagoga a dodržování domluvených

rituálů, které jsou pro děti se SVP zásadní. Struktura dne byla podobná jako v běžných třídách, ale průběh byl maximálně přizpůsoben individuálním potřebám každého dítěte. Při individuálních aktivitách si děti mohly volit z pestré nabídky nabízených her a didaktických činností nebo mohly v klidu ostatní jen pozorovat. Každému z nich věnovali pedagogové velkou pozornost a systematicky rozvíjeli činnost podle individuálních potřeb jednotlivých dětí a podporovali je zejména v komunikaci, sociálních interakcích, v rozvoji hry, v nastavování hranic a v celkovém vývoji. Pravidelná společná soustředění podporovala prosociálního chování a pomáhala dětem lépe se orientovat v čase. Během těchto chvil dětí také dostaly informace o dalším programu. Řízené pohybové aktivity obsahovaly především lokomoční cvičení zaměřené na orientaci, změnu směru i reakci na signál. Při uskutečňování pohybových aktivit poskytovali kvalitní podporu asistenti pedagoga. Hlavní řízené činnosti se vyznačovaly nápaditostí, s využitím pestrých metod a vhodnou organizací. Pedagogové aktivizovali děti zařazením činností hudebního charakteru (rytmika, bubnování, zpívání), názorných pomůcek (obrázky, fotografie apod.). Zadávané úkoly diferencovali s ohledem na jejich schopnosti a možnosti. Ve sledovaných blocích kladly učitelky dětem přiměřené otázky, které podporovaly rozvoj myšlenkových procesů a současně dávaly dostatečný prostor na odpověď. Většina dětí se vzhledem ke svým možnostem zapojila do realizovaných aktivit a projevila radost ze svých výkonů. Pedagogové prokázali vysokou míru kreativity při přípravě činností a současně i pružnost při jejich realizaci. Důkladná znalost potřeb každého dítěte přispívala k efektivitě vzdělávání.

Individuální speciálně pedagogickou péči kvalitně poskytuje zkušená speciální pedagožka ve vybavené odborné pracovně. Sledované činnosti s jednotlivými, postupně vybíranými dětmi z jednotlivých tříd probíhaly v příjemné atmosféře a plnily velmi dobře svou funkci. V pestrých a hravých činnostech byly testovány a rozvíjeny fonologické dovednosti (vnímání zvukové a vizuální stavby slov, slabik, hlásek), identifikace stejných slov, rýmů. Děti dostávaly průběžnou zpětnou vazbu a byly motivovány k řešení dalších úkolů a cvičení.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Většinu klientů SPC tvoří děti v raném věku dvou až tří let s hlubším postižením, nebo kombinací více vad. Elektronický systém evidence klientů je přehledně a funkčně nastavený, osobní spisy – spisová dokumentace je vedena systematicky a je bezpečně uchovávána. Zdárně se daří dodržovat stanovené lhůty pro vyšetření klientů od podání žádosti o poskytnutí poradenských služeb a lhůty pro vypracování výstupů z vyšetření. Z analýzy dokumentace je zřejmý komplexní přístup odborných pracovníků, kvalitní diagnostická práce s klientem, vnímání důležitosti v posouzení závěrů z vyšetření externích odborníků lékařské a klinické praxe, proaktivní komunikace s pedagogy i se zákonnými zástupci a zájem o efektivně navržená podpůrná opatření pro klienta. Velký důraz je kladen na plánované pravidelné návštěvy škol odbornými pracovníky, profesionalitu, odbornost a otevřenou komunikaci při poskytovaných konzultacích. Pracovníci SPC poskytují kvalitní metodickou podporu pedagogům, speciálním pedagogům, výchovným poradcům i vedení škol a vyhodnocují efektivitu podpůrných opatření. SPC intenzivně spolupracuje také s pedagogickými pracovníky kmenové MŠ především v oblasti podpory práce dětí se SVP a na vytváření příznivého klimatu školy. Kvalitu poskytovaných služeb a příjemné pracovní prostředí podporují pravidelná supervizní setkání i teambuildingová setkání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a schopnostem dětí vzhledem k jejich věku, vývojovým a emocionálním potřebám nebo typu znevýhodnění. Ve sledovaném průběhu vzdělávání byly děti aktivní, obracely se na pedagogy s důvěrou, zapojovaly se do nabízených činností a uplatňovaly velmi dobré kulturně společenské návyky. Výrazně nadstandardních výsledků dosahuje škola v oblasti začleňování dětí do skupiny a v respektování pravidel soužití v kolektivu i přiměřených reakcí na třídní rituály. Děti v povinném předškolním vzdělávání projevují velmi dobré komunikační dovednosti a tvořivý přístup k řešení problémů.

Účinnou realizaci speciálně pedagogické práce podporuje aplikování Feuersteinovy metody instrumentálního obohacování, kdy pomocí zadávaných úkolů, pracovních listů jsou rozvíjeny kognitivní funkce a sociální dovednosti dětí. Pozornost se soustřeďuje zejména na rozvoj schopnosti soustředění, vytváření pracovních strategií, práce s chybou a rozvoj vyjadřovacích a komunikačních schopností. Pedagogové rovněž aplikují metodiku podle Elkonina pro podporu jazykových schopností, rozvíjejí zvukovou stránku jazyka.

Pedagogové průběžně sledují individuální vývoj dětí ve spolupráci s odborníky SPC. Sjednocování postupů při pedagogické intervenci podporuje účelnost při vedení pedagogické diagnostiky. Dostatečná frekvence záznamů a vyvozování konkrétních vzdělávacích záměrů vytváří vhodné podklady pro vyhodnocování uplatňovaných adekvátních podpůrných opatření.

Bezpečnosti dětí a zdravému životnímu stylu věnují pracovníci školy přiměřenou pozornost. Zdravý vývoj dětí podporuje pravidelný pobyt na školní zahradě, různé výlety, nastavený pitný režim i zdravá strava. Díky pěstitelským činnostem děti poznávají zdravé plodiny, které jsou zařazovány do jídelníčku. Poskytované školní stravování s odbornou podporou nutriční terapeutky nabízí pestrá a vyváženou stravu. Budova školy je chráněna elektronickým systémem.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 došlo k obnově materiálního zázemí i technického stavu budovy.
- Škola si udržuje výbornou kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Silné stránky

- souhra pedagogů a asistentů pedagoga, a souběžné působení dvojice pedagogů v dopoledním vzdělávacím bloku podporuje individualizaci vzdělávání,
- všem dětem se SVP je věnována kvalitní péče s ohledem na jejich vzdělávací možnosti,
- vzdělávací práce ve speciální třídě je systematická a současně individualizovaná, pro docházející děti je velmi přínosná,
- Speciálně pedagogické centrum plní výborně svou roli, má příznivý vliv i na práci v běžných třídách,

- neobvykle vybavená školní zahrada podporuje environmentální vzdělávání i rozmanité aktivity dětí venku.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- prostorové zázemí SPC je vzhledem k rozsahu činnosti nevyhovující.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- ve spolupráci se zřizovatelem zajistit vhodnější prostory, a tím i možnost rozšířit kapacitu zařízení,
- motivovat nekvalifikované pedagogy k doplnění odborné kvalifikace,
- sjednotit kvalitu pohybových aktivit, dbát na to, aby cvičení bylo dostatečně dynamické a odpovídalo potřebám dětí předškolního věku.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí MHMP ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, s účinností od 30. 8. 2011
2. Jmenování ředitelky ze dne 2. 6. 2011, s účinností od 1.8.2011, čj.:MCP6 056417/2011a potvrzení vedoucího pracovního místa ze dne 23. 6. 2020
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2020
4. Školní řád ze dne 1. 9. 2020, platný v termínu inspekční činnosti
5. Třídní knihy všech tříd - školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
6. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti – vybraný vzorek
7. Personální doklady pracovníků SPC a pedagogických pracovníků – vybraný vzorek
8. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Hospitační záznamy vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Rozpis služeb pedagogických pracovníků vedený pro školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy pedagogické diagnostiky vedené k termínu inspekční činnosti
12. Vybraný kontrolní vzorek z dokumentace klientů SPC vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušného inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Alice Bláhová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bláhová v.r.

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor

Janošek v.r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Wagner v.r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Snížková v.r.

V Praze 24. 11. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Irena Hanyš Holemá, PhD.
ředitelka školy

Holemá v.r.

V Praze 25. 10. 2022